

ل در حالی جهان، پایتخت مادها را به عنوان استانی سرسبز می‌شناسد که با بروز بحران کم‌آبی شاهد رویش بیابان در استان همدان هستیم.

کارشناسان کشاورزی از بحرانی بودن وضع آب‌های زیرزمینی در دشت‌های بهار و اسداباد همدان سخن می‌گویند و در شهر سراب‌ها، یعنی نهاوند نیز که همواره یکی از قطب‌های کشاورزی استان بوده است خبرهایی از فروکش کردن شدید آب‌های زیر زمینی داده می‌شود به طوری که به نظر می‌رسد همه دشت‌های استان خط نهبایی برداشت آب از منابع آبی را شکسته‌اند تا جایی که ۸۰ درصد آب مورد نیاز استان از منابع زیرزمینی تأمین می‌شود.

در این بین، نهادهایی که نقش حراست از منابع طبیعی را دارند و بهره‌گیری از روش‌های افزایش بهره‌وری بیش از پیش مهم به نظر می‌رسد که در همین راستا مدیرکل منابع طبیعی استان همدان بر لزوم حفاظت از منابع طبیعی استان تأکید دارد.

***۴۷ درصد از مساحت استان همدان را منابع ملی به خود اختصاص داده است**

محمدرضا همتی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اینکه ۴۷ درصد از مساحت استان همدان را منابع ملی به خود اختصاص داده است، گفت: ایسن نهاد در وظیفه ذاتی خود ابتدا باید به شناسایی منابع استان چون آب، خاک و پوشش طبیعی بپردازد تا از آن حفاظت کند به طوری که در ۸۹ درصد از عرصه‌های طبیعی استان سند مالکیت آن به نام دولت صادر شده است. وی با بیان اینکه هزار و ۴۴۱ هکتار جنگل در استان همدان وجود دارد که از نظر سرانه کشوری مطلوب است، ادامه داد: ۴۲ هزار هکتار بدون پوشش گیاهی و ۸۲۲ هزار هکتار نیز مرع در استان وجود دارد. همتی بیان کرد: ۲ هزار و ۴۴۰ هزار هکتار از مراتع فقیر استان آبخیزداری شده است تا از بالاترین نقطه حوزه تا محل خروج، آب مدیریت شود.

وی با اشاره به اینکه با تقویت پوشش گیاهی و کارهای مکانیکی، چون ایجاد بند و تراس، می‌توان منابع آب را مدیریت کرد، افزود: با اقداماتی که انجام می‌شود آب‌های روان مدیریت شده و در همان محل حرکت نفوذ کرده و در پایین دست از طریق چشمه قنات قابل بهره‌برداری می‌شود.

مدیرکل منابع طبیعی استان همدان اظهار کرد: آبخووان‌داری مکمل آبخیزداری است به‌طوری‌که هدایت آب‌ها به سفره‌های زیرزمینی آبخوان‌داری بامیده می‌شود و در چند نقطه کشور سد زیرزمینی زده شده است که به دنبال الگوبرداری از آن هستیم.

همتی با بیان اینکه منابع طبیعی مقوله‌ای عمومی است که منافعتش برای عموم زندگی بخش است، ادامه داد: ایسن نهاد نمی‌تواند با این تعداد نیرو عرصه‌های خود را در کشور مدیریت کند.

وی با اشاره به اینکه مردم باید در حفاظت از منابع طبیعی کوشا باشند، بیان کرد: شادابی و طراوت با پوشش گیاهی عجین شده است و مردم در این خصوص باید دغدغه داشته باشند.

مدیرکل منابع طبیعی استان همدان اظهار کرد: نمی‌توان گفت آب‌وهوا در استان روان عادی خود را دارد؛ زیرا بخشی از مشکلات جهانی و بخشی داخلی است که خود تشدیدکننده این وضع شده است.

همتی با بیان اینکه تغییرات اقلیمی آب‌وهوا، کمبود آب شیرین و بیابان از مهمترین مشکلاتی است که جهان با آن مواجه است، گفت: سوخت‌های فسیلی و شهرنشینی موجب شده است که در ۲ قرن اخیر دمای کره زمین بالا رفته و تبعات آن روی اکوسیستم طبیعت اثر بگذارد. وی با تأکید بر اینکه با کاهش بارش و کم شدن پوشش گیاهی تغییر الگوی فصل در همدان کاملاً مشهود است، افزود: ایجاد پدیده‌هایی چون سونامی در دیگر نقاط جهان از تأثیرات تغییرات دمایی است و ایران نیز که در نوار خشک قرار داده شده است از این وضعیت اثر می‌پذیرد.

همتی با اشاره به اینکه از عواقب دستکاری در طبیعت، روی دادن کم‌آبی است به طوری که خشکسالی در استان محسوس است، گفت: در کشور ایران با پدیده کاهش پوشش گیاهی که موجب بیابان‌زایی می‌شود، مواجهیم. در حالی‌که در ۱۰ سال پیش، میزان بیابان‌ها در استان همدان به ۲ تا ۳ هزار هکتار شوره‌زار می‌رسید، اکنون ۶۵ هزار هکتار از استان که از دشت قهاوند تا منطقه شیرین‌سو را در بر می‌گیرد در معرض بیابانی شدن است.

***برای مقابله با بیابان در استان، تنها ۵۰ میلیون تومان بودجه در سال جاری دریافت کرده‌ایم**
وی با تأکید بر اینکه خطر بیابانی شدن همدان را تهدید می‌کند و برای مقابله با بیابان در استان تنها ۵۰ میلیون تومان بودجه در سال جاری دریافت کرده‌ایم، ادامه داد: پمپاژ آب‌های زیرزمینی و حفر چاه‌های غیرمجاز این آسیب‌ها را برآیمان به ارمغان آورده است و باید منابع را به گونه‌ای استفاده کرد که به آینده آن نیز نگاه کنیم. معساون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان نیز معتقد است که این علم به تولید آب و جلوگیری از فرسایش کمک می‌کند.

محمد رسولی با اشاره به اینکه آبخیزداری علم نوینی است که همه عرصه‌های طبیعی در چرخه آن قرار گرفته است، بیان کرد: بیش از یک میلیون هکتار از عرصه‌های استان از نظر رسوب و فرسایش در وضعیت بحرانی قرار دارند.

وی ادامه داد: عملیات اجرایی و آبخیزداری در سطح ۲۳۶ هزار هکتار از مراتع و ۸۵ هزار هکتار در حال انجام است که معادل ۱۳ درصد از سطح استان و ۲۷ درصد از سطوح بحرانی است.

رسولوی با بیان اینکه در برنامه پنجم توسعه قرار بود پیشنهادی برای سطح اجرای آبخیزداری برای ۷۴۷ هزار هکتار، یعنی ۳۷ درصد استان افزایش یابد، گفت: به ازای هر هکتار عملیات آبخیزداری ۸۱ مترمکعب آب استحصال می‌کنیم و ۲ تن فرسایش خاک نیز مهار خواهد شد.

***تاکتون ۷۱ میلیون مترمکعب روان آب در استان همدان تثبیت شده است**

معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان همدان گفت: تاکتون ۷۱ میلیون مترمکعب روان آب در استان تثبیت شده و ۲۱ میلیون مترمکعب آب نیز با عملیات آبخیزداری استحصال شده است.

رسولوی گفت: تاکتون ۵۲۸ هزار تن کنترل فرسایش خاک صورت گرفته است که خود موجب احیا و رونق پوشش گیاهی می‌شود. اما مردم باید در عرصه مختلف وارد شوند و تا زمانی که مشارکت مردمی در این بین شکل نگیرد، عمل یک جانبه دولت اثر چندانی ندارد. سرپرست سازمان محیط زیست استان همدان نیز از وضع خشک شدن تالاب‌های استان نگران است و آن را

از عوامل تشدید گردخاک عنوان می‌کند. عادل عربی با اشاره به اینکه یکی از مهمترین عوامل به وجود آمدن پدیده ریزگردها چالش آب است که کشور را چند سالی است با مشکلاتی مواجه کرده، بیان کرد: پدیده ریزگردها عامل مهمی در هدررفتن خاک، ایجاد خسارات اقتصادی و از همه مهمتر عامل تهدید سلامت در زندگی انسان‌هاست.

وی ادامه داد: با وجود تنش آبی و شدت تشکیل ریزگردها، متأسفانه شاهد خشک شدن تالاب‌ها و از عربی با اشاره به اینکه استان همدان در شرایط ویژه کم‌آبی قرار دارد، اظهار کرد: اقداماتی مانند آب مجازی، اصلاح الگوی کشت، اجرای سیستم‌های نوین آبیاری و..

در راستای عبور از بحران آب انجام شده است. وی با بیان اینکه به دلیل نبود مدیریت صحیح آب در استان همدان، ۱۷ فروچاله ایجاد شده است، افزود: با ورود ریزگردها در سال ۸۸ به استان همدان، تالاب‌های طبیعی خشک شده و تاکنون احیا نشده‌اند.

به گزارش مهر، سرپرست سازمان حفاظت محیط زیست همدان بیان کرد: به دلیل چرای بیش از حد

دام‌ها، اراضی ملی دچار فرسایش شدید شده که تأثیر

زیادی در افزایش ریزگردها داشته است.

وی ناپودی تنوع زیستی و ریزگردها را اصلی‌ترین چالش‌های محیط زیست کشور دانست و افزود: شناسایی منبع و منشأ ریزگردها، درختکاری در سطوح مختلف، حفظ مراتع و پوشش‌های گیاهی، ایجاد کمربند سبز در اطراف شهرها و کنترل منابع آبی از

مهمترین راهکارهای مقابله با پدیده ریزگردهاست.

عربی تأکید کرد: کمبود آب تالاب‌ها و به این ترتیب خشکی برخی از آنها بر شدت وجود ریزگردها تأثیر می‌گذارد و خطر دیگری از جمله نشست دشت‌ها را به دنبال دارد و خشکسالی فعلی، زنگ خطری برای دشت‌های استان همدان است.

سرپرست محیط زیست استان همدان گفت: با توجه به شرایط فعلی احتمال وجود ریزگردها در فصل بهار سال

آینده برای همدان دور از انتظار نیست.

***در بازه زمانی اردیبهشت تا تیرماه احتمال وجود ریزگردها در استان دور از انتظار نیست**

عربی ادامه داد: در حال حاضر با توجه به خشکسالی و کاهش بارش‌ها شاهد روشن شدن موتوره‌ای آب کشاورزی در برخی مناطق هستیم که این موضوع زنگ خطری بزرگ برای تمامی مسئولان و مردم است که باید با همکاری یکدیگر این مشکل را حل کنیم و مردم با صرفه‌جویی در مصرف آب و کشاورزان با عدم کشت‌های ابر و مسایر اراگان‌ها نیز در حد توان خود نهایت همکاری را داشته باشند تا مشکل خشکسالی به بحران جدی تبدیل نشود.

سرپرست حفاظت محیط زیست همدان گفت: همدان

فرداروز
شهیداست

نظارت جدی بر بازار شب عید؛ انتظار مهم شهروندان

۱۱ با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال، بازار خریدوفروش شب عید نیز شلوغ شده است و خانواده‌ها در تلاش برای تهیه کالاها و لوازم مورد نیاز خود برای ایام نوروز هستند.

به طور معمول با افزایش تقاضا و رونق خریدوفروش کالا در بازار، بحث قیمت‌ها و به دنبال آن نظارت بر روند حاکم بر بازار نیز بیش از پیش مطرح می‌شود. در این میان، عمده نگرانی‌ها و دغدغه‌های مردم در خصوص گرانفروشی، کم‌فروشی و نوسانات غیرمعمول قیمت برخی از اقلام از جمله کالاهای پرمصرف است که به دنبال آن ضرورت نظارت دقیق و حساب شده بر بازار را دوجندان می‌کند تا خانواده‌ها با آسودگی و بدون نگرانی نسبت به تهیه کالاهای موردنیاز اقدام کنند.

البته به‌تازگی مدیرکل هماهنگی امور استان‌های سازمان تعزیرات حکومتی کشور تأکید کرده است که در ایام نوروز پرونده‌های تخلفات در زمینه گرانفروشی و کم‌فروشی خارج از نوبت رسیدگی می‌شوند.

وی حتی از ابلاغ بخشنامه‌ای از سوی معاونت حقوقی و نظارت سازمان تعزیرات حکومتی به استان‌ها خبر داده است که علاوه بر برگزاری جلسات مشترک با سازمان‌های ذی‌ربط، با واحدهای بازرسی شورای اصناف و سازمان صنعت، معدن و تجارت در سراسر کشور نیز هماهنگی داشته باشند.

بر این اساس انتظار می‌رود با فعالیت‌های جدی و حساب شده سازمان تعزیرات حکومتی و دیگر

۱۱ عید نوروز در پانتخت تاریخ و تمدن ایران زمین نیز همچون دیگر نقاط ایران جایگاه ویژه‌ای دارد و همیشه مراسم آن با آداب و سنن خاص و کهن برگزار می‌شده است.

شناخت سنت‌های مردم همدان در ایام نوروز و بررسی ریشه‌ها و اصل و مبنای این آیین‌ها و مقایسه سنت‌های اولیه با سنت‌های کنونی خالی از لطف نیست.

اکنون با گذشت سال‌های متمادی از برگزاری سنت‌های عید نوروز بر آن شمیم تا اندکی در کوچه پس کوچه‌های قدیمی همدان قدم بگذاریم و از مردان و زنان پرتجربه و سخیی روزگار گذرانده در این شهر از آداب و رسوم شهر تاریخ و فرهنگ و تمدن ایران زمین بیشتر بدانیم ۷۰ سال پیش در همدان بیش از چند محله قدیمی وجود نداشت، جولان محله، کبابیان، دوگوران، باغ مرقعیل، بنه‌بازار و قلعه کهنه از نام آشناترین‌های این محلات بودند.

کودکان همدانی در آستانه عید حال و هوای دیگری پیدا می‌کردند و در کوچه‌های این محلات که با سنگ‌های سیاه قلوهای سنگ‌فرش شده بود در آستانه بهار شادی می‌کردند و در شور و شوق خرید لباس نو بودند. عباس فیضی، یکی از محققان فرهنگ عامه همدان در این‌باره در کتاب خود در خصوص آداب و رسوم قدیم همدان در آستانه نوروز نوشته است: مردم همدان در پانزدهم اسفند هر سال کرسی‌ها را برمی‌داشتند و دیگر به قول خودشان در سرد جا می‌خوابیدند و از آنجا که آنها جزیی از طبیعت سرد همدان بوده است و قوانین طبیعت بر آنها نیز حاکم بود، دوست داشتند همچون درختان که از خواب بیدار می‌شوند و جوششی برای رویش برگ‌های تازه دارند آنها نیز تمامی مظاهر زندگیشان را نو کنند و کهنه‌ها را به دور اندازند. به همین سبب نزدیکی‌های عید را علف‌چوشان می‌گفتند.

۱۲ آیین علف‌چوشان از آیین‌های کهنی است که در آستانه سال نو در بین مردم این دیار رواج داشت و مردم همدان در این آیین با گرفتن خون از گرده پشت و تیغ زدن به گوش، خون کهنه را بدور می‌ریختند تا خون تازه جاگزین آن شود که هنوز هم می‌توان آثار شیراهای خون گرفتن (احجامت) را در بدن افراد ۷۰ ساله این شهر پیدا کرد، آنها بر این اعتقاد بودند که اول باید خون تازه پاک شود تا زندگی جریان خوبی داشته باشد.

۱۳ کوسه‌گنیز نیز از مراسم مهم ایام عید بود که پس از گرم شدن زمین و به اصطلاح نفس آشکار ظاهر می‌شدند و پیام‌آور رفتن زمستان بودند. کوسه معمولاً به شخصی گفته می‌شد که یک پوستین پشمی را بر عکس می‌پوشید، یعنی آستریش به بیرون آشکار بود و زنگوله‌ای بزرگ به خود آویزان می‌کرد و ریسمان ضخیمی به کمر می‌بست و گلیچی هم معمولاً پسر ۱۸ ساله‌ای

نظارت جدی بر بازار شب عید؛ انتظار مهم شهروندان

دستگاه‌های ذی‌ربط و مسئول در زمینه عرضه کالا و نحوه قیمتگذاری‌ها، شاهد روند متعادل و قانونمند در بازار باشیم و فروشندگان و عرضه‌کنندگان کالاهای مورد نیاز مردم با رعایت قوانین و ضوابط مشخص شده، عمل کنند.

این‌ موضوع در خصوص کالاهای پرمصرفی که این روزها مردم مشغول تهیه آن هستند، اهمیت بیشتری دارد و به تبع آن، انتظار برای نظارت دقیق‌تر در

آیین‌های سنتی نوروز در همدان

بود که چادر بسر می‌کرد با همراهان خود که یک دهل زن و یک حامل کیسه بودند که گندم، بلغور و دیگر هدایایی که مردم به آنها می‌دادند حمل می‌کردند رهسپار کوچه‌های قدیم همدان می‌شد.

۱۴ جمعه آخر سال نیز در همدان آیین خاص خود را داشت به طوری که خیابان باباطاهر را در قدیم خیابان «لاله‌الله» می‌گفتند؛ زیرا در محل امامزاده‌عبدل. کنونی، قبرستان همدان قرار داشت و تمام خیابان پر از کوزه‌های سفالی تازه بود؛ مردم که به قبرستان می‌رفتند برای مردگان خیرات می‌دادند و پس از برگشتن از قبرستان از اجناس لالاجی خریداری می‌کردند و معتقد بودند که سال نو نیز باید کوزه نو داشته باشد.

حمام عید از دیگر رسوم مردم قدیم همدان بود که در این مراسم رفتن به حمام در آستانه عید آیین و رسوم خاص خود را داشت و از آنجا که اغلب محلات یک حمام بیشتر نداشت؛ لذا با بوق، حمام مرانه یا زانه می‌شد. حمام‌ها در نزدیکی‌های عید برای به دست آوردن انعام و عیدی سبزه و سفره پهن می‌کردند و عیدانه می‌گرفتند و سلمانی‌ها نیز با گذاشتن سبزه در دکان یا محل کار خود یا به قول امروزی‌ها مغازه را مردم پول و انعام می‌گرفتند.

خرید عید هم که معمولاً از یک ماه به عید آغاز می‌شد و مردم از لباس، کفش و پیراهن گرفته تا آجیل و شیرینی و حتی قرض کردن فرش برای انداختن به خانه‌های خود و نیز کرایه کردن آن از سمساری‌ها به استقبال عید می‌رفتند. مراسم چهارشنبه‌سوری که همدانی‌های قدیم به آن چهارشنبه کله می‌گفتند و در آن موقع وسایل آتش‌بازی همچون امروزه که وجود نداشت

نظارت جدی بر بازار شب عید؛ انتظار مهم شهروندان

می‌شود که برای مردم خوشایند نیست. آنچه برای مردم اهمیت بیشتری دارد، نظارت دقیق و بدون نقص بر بازار و برخورد سریع و به موقع با متخلفان است که چنانچه درست انجام شود، تأثیر فراوانی در تنظیم بازار و جلوگیری از نوسانات غیرمعمول و همین‌طور حل مشکلات و رفع نگرانی‌های مردم دارد. فراموش نکنیم که تبعات ناشی از به هم خوردن آرامش بازار، کنترل ضعیف قیمت‌ها و روند عرضه کالاهای مورد نیاز مردم، بیشتر متوجه قشرهای کم‌درآمد و آسیب‌پذیر جامعه می‌شود که در این صورت اصل عدالت اجتماعی نیز خدشه‌دار خواهد شد. از این رو انتظار می‌رود برای حمایت از قشرهای ضعیف جامعه و همین‌طور جلوگیری از سوءاستفاده بعضی افراد از شلوغی بازار شب عید، نظارت بر روند عرضه کالا، قیمتگذاری‌ها و کنترل بازار در روزهای پایانی سسال جدی‌تر انجام شود تا مردم به‌ویژه قشرهای آسیب‌پذیر و کم‌درآمد بدون هر گونه نگرانی و دغدغه‌ای خریدهای شب عید خود را انجام دهند و با خیال راحت به استقبال سال نو بپردازند.

به هرحال در شرایطی که بازار خرید و فروش کالاهای گوناگون رونق بیشتری گرفته است و مردم سخت مشغول تهیه اقلام مورد نیاز خود هستند، نظارت جدی و دقیق بر واحدهای عرضه و فروش کالا و جلوگیری از گرانفروشی، کم‌فروشی و هرگونه تخلف در عرضه کالا از اهمیت بسزایی برخوردار است و می‌تواند به ثبات بازار شب عید کمک و زمینه‌های لازم راختی و آرامش شهروندان را فراهم کند.

و بیشتر از جاروهای کهنه، کار کرده و به صورت کوتاه درآمده دیگر قابل استفاده نبود برای آتش‌زدن استفاده می‌کردند. آتش‌بازی شب چهارشنبه آخر سال تا نیمه‌های شب ادامه داشت.

مردم همدان در سیزده بدر نیز معمولاً به هفت‌لنجین (سنگی بزرگ بود که ۷ گودی مثل لانجین (ظرف کثک سابی سفالی) داشت) که در مسیر رودخانه دره مرابیگ وجود داشت می‌فتند و یکی از گودی‌ها در زیر سنگ بزرگ بود که می‌گفتند آن لانجین قهره کرده و به پایین آمده و گروهی هم به اطراف امامزاده خدر(خضر) و بعضی هم به اطراف محسمه سنگ شیر رفته و مخصوص ختران و خالوده‌ها مراد خود را با مالیدن شیره به سنگ و چسباندن ریگ و سنگریزه به شیرسنگی برای باز شدن بخت خود طلب می‌کردند.

با نگاهی اندک به سنت‌های دیروز و مقایسه‌اش با امروز در می‌یابیم که آن سنت‌های زیبا امروزه جای خود را به چشم و هم‌چشمی داده و این آیین‌ها که در گذشته با بهایی اندک شادی فراوانی را برای اهل خانه هدیه می‌داد،

امروزه جای خود را به خریدهای اضافه و غیرضروری از کیف، کفش و لباس گرفته تا مبل، پرده و حتی تعویض کابینت‌های آشپزخانه داده است.

بسیاری از مردم با صرف هزینه‌های گزاف به بهانه آمدن سال جدید با تمامی اجناس سال قبل خداحافظی می‌کنند و در بعضی مواقع حتی با دریافت قرض‌ها و وام‌های سنگین اقدام به تعویض وسایل منزل می‌کنند.

این عادت غلط در سال‌های اخیر لذت شادی عید را از مردم گرفته و در عوض غم و غصه‌ای را به آنها هدیه می‌دهد که حتی پس از پایان یافتن عید ارباشان تا مدت‌ها به یادگار می‌ماند. بیابیم برای دلچسب‌تر و خوشایندتر کردن سالل جدید در این روزهای آخر سال از هزینه‌های غیرضروری دست برداریم و شادی را تنها با خرید چند گلدان زیبا، طبیعتی سبز و بهاری به فضای خانه‌ها هدیه کنیم و نفسی تازه در کالبد جسم و روح افراد‌خانه بدیم. همچنین این دگرگونی باید در نگرش افراد در خصوص سنت زیبای چهارشنبه‌سوری نیز که در گذشته موجب نشاط، شادی و جمع شدن خانواده‌ها به دور هم می‌شد تغییر یابد؛ زیرا این آیین سراسری شادی و فرح، امروزه به یک فضای رعبانگیز و خطرآفرین تبدیل شده است که این امر موجب می‌شود خانواده‌های ایرانی به جای اینکه فرزندانشان را با سنت‌های زیبای نیاکمانان آشنا می‌دارند، فرزند این‌ها را به دلیل نبود امنیت جسمی و روحی از این مراسم دور نگه می‌دارند. فرهنگ کهن پیشینیان اما، ایجاد آرامش، نشاط و سرزندگی برای همگان است و چه زیبا است که در شب چهارشنبه آخر سال به سنت گذشتگانمان احترام گذاریم و جشن آن شب را همانند آنها پرشور، باشناخ و بی‌خطر برپا کنیم.

نظارت جدی بر بازار شب عید؛ انتظار مهم شهروندان

می‌شود که برای مردم خوشایند نیست. آنچه برای مردم اهمیت بیشتری دارد، نظارت دقیق و بدون نقص بر بازار و برخورد سریع و به موقع با متخلفان است که چنانچه درست انجام شود، تأثیر فراوانی در تنظیم بازار و جلوگیری از نوسانات غیرمعمول و همین‌طور حل مشکلات و رفع نگرانی‌های مردم دارد. فراموش نکنیم که تبعات ناشی از به هم خوردن آرامش بازار، کنترل ضعیف قیمت‌ها و روند عرضه کالاهای مورد نیاز مردم، بیشتر متوجه قشرهای کم‌درآمد و آسیب‌پذیر جامعه می‌شود که در این صورت اصل عدالت اجتماعی نیز خدشه‌دار خواهد شد. از این رو انتظار می‌رود برای حمایت از قشرهای ضعیف جامعه و همین‌طور جلوگیری از سوءاستفاده بعضی افراد از شلوغی بازار شب عید، نظارت بر روند عرضه کالا، قیمتگذاری‌ها و کنترل بازار در روزهای پایانی سسال جدی‌تر انجام شود تا مردم به‌ویژه قشرهای آسیب‌پذیر و کم‌درآمد بدون هر گونه نگرانی و دغدغه‌ای خریدهای شب عید خود را انجام دهند و با خیال راحت به استقبال سال نو بپردازند.

به هرحال در شرایطی که بازار خرید و فروش کالاهای گوناگون رونق بیشتری گرفته است و مردم سخت مشغول تهیه اقلام مورد نیاز خود هستند، نظارت جدی و دقیق بر واحدهای عرضه و فروش کالا و جلوگیری از گرانفروشی، کم‌فروشی و هرگونه تخلف در عرضه کالا از اهمیت بسزایی برخوردار است و می‌تواند به ثبات بازار شب عید کمک و زمینه‌های لازم راختی و آرامش شهروندان را فراهم کند.

۱۱ شمارش معکوس برای تعیین حداقل دستمزد کارگران برای سال آینده آغاز شده است و تا ۲ روز دیگر نتایج تصمیم‌گیری‌ها اعلام خواهد شد. از شورای عالی کار نیز به گوش می‌رسد که کارگران و کارفرمایان در جلسه‌ای با برخی وزرای اقتصادی خواهند داشت تا درباره میزان افزایش حقوق سال ۹۴ کارگران تصمیم بگیرند.

در حال حاضر سناریوهای مختلفی برای دستمزد سال آینده کارگران مطرح است؛ از رقم ۱۵۰ هزار تومان تا رقم مورد تأکید کارگران که حدود ۲۶۰ هزار تومان است؛ اگرچه کارگران معتقدند که برای جبران کاهش قدرت خرید سال‌های گذشته، ۳۶۶ هزار تومان باید روی حقوقشان افزوده شود. اما با این حال، تأکید دارند که خط قرمزشان درباره میزان افزایش دستمزد رقم ۲۶۰ هزار تومان است و در صورتی که پایین‌تر از این رقم پیشنهاد شود، کارگران قبول نمی‌کنند.

***بررسی فرمول‌های مختلف برای دستمزد کارگران**
هم‌اکنون دولت در حال بررسی فرمول‌های مختلف برای تعیین دستمزد سال آینده کارگران است تا مشخص شود چه اندازه روی حداقل دستمزد ۶۰۹

هزار تومانی امسال کارگران خواهد رفت. نمایندگان کارگری معتقدند که امسال، سال سختی در تعیین دستمزد است و تا دقیقه ۹۰ مشخص نخواهد شد که چه اتفاقی خواهد افتاد. رئیس کارگروه تخصصی مزد و بهره‌وری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در

گفت‌وگو با خبرنگاران در این خصوص توضیح داد: آنچه که مسلم است، این است که نمایندگان دولت ۳۶۶ هزار تومان کاهش قدرت خرید سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ را پذیرفته‌اند، اما با این حال اعلام کرده‌اند که جبران یکباره آن در توان کارفرمایان نیست. به همین دلیل کارشناسان اداره کار، عددی در حدود ۲۶۰ هزار و ۱۰۰ هزار تومان را به ما گفتند که ما نیز آن را قبول کردیم، اما جالب بود که باز هم گفتند این رقم خیلی غلیظ است.

فرامرز توفیقی متذکر شد: قرار شده است که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در یک فرمول ترکیبی مثل حقوق، حق مسکن، حق بن خواروار و حق پایه سنوات کار کند و چند مدل بیاورد و روی این چند

نظارت جدی بر بازار شب عید؛ انتظار مهم شهروندان

• پنجشنبه ۲۱ اسفندماه ۱۳۹۳ |

دستمزد سال آینده کارگران، گفت: ما در حال حاضر نمی‌توانیم عدد یا درصدی را اعلام کنیم، چون جلسات سه‌جانبه است و هر گروهی نظرات خود را اعلام می‌کند.

ولی، صالحی افزود: فعلاً روی کلیات بحث می‌شود، اما هر یک از گروه‌های کارگری، کارفرمایی و دولت یک نظری دارند. برای مثال، کارگران راجع به اطلاعاتی که برای سبد معیشت جمع‌آوری کرده‌اند، تأکید دارد.

وی با بیان اینکه تعیین دستمزد یک کار سه‌جانبه است و نظر شخصی نیست، عنوان کرد: در حال حاضر کار به چانه‌زنی رسیده و توان چانه‌زنی باید بالا باشد و تلاش خود را بکنیم که بتوانیم نظرات کارگران را تأمین کنیم.

صالحی پیشنهاد می‌کند، اما در صورتی که پایین‌تر همیشه این بوده که ضمن اینکه هر عددی در شورای عالی کار برای مزد سال آینده تصویب می‌شود، کنترل قیمت‌ها نیز مسود توجه قرار گیرد. یعنی باید قیمت کالاهایی که مورد مصرف جامعه کارگری و دهک‌های پایین است، تثبیت شود و یا روند رشد آن همچون سنوات گذشته نباشد تا عددی که به مزد کارگر اضافه می‌شود، بتواند حداقل همین شرایط فعلی کارگران را حفظ کند.

نماینده کارگران در شورای عالی کار با ذکر این نکته که هم‌اکنون گزینه‌ها و سناریوهای مختلفی برای دستمزد کارگران مطرح است و روی این وی خاطرنشان کرد: آن زمان مدلل گفتمان تغییر رئیس کارگروه مزد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: این موضوع به معنای دهان‌کجی یا لجبازی نیست، بلکه کارگران جایی برای کوتاه آمدن ندارند. اما باز هم باید ببینیم در این شرایط وزرا چه تمهیداتی می‌اندیشند.

توفیقی متذکر شد: به هرحال دولت نیز باید یک سهمی را بپذیرد و ممکن است در قالب بسته‌های حمایتی این اتفاق بیفتد.
وی خاطرنشان کرد: آن زمان مدلل گفتمان تغییر رئیس کارگروه مزد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواهد کرد، اما تا این لحظه چون هیچ‌گونه سهمی را نپذیرفته‌اند و هیچ‌گونه مدل کمک‌های حمایتی تصمیمان نشده است؛ در این شرایط، کوتاه نخواهیم آمد.

***حفظ شرایط موجود کارگران**
نماینده کارگران در شورای عالی کار نیز درباره جلسات شورای عالی کار در زمینه میزان افزایش

خط قرمز افزایش دستمزد

افزایش دستمزد

سال آینده کارگران

مدل صحت کنیم تا ببینیم چه اندازه می‌توانیم به

عدد ۲۶۰ هزار تومان نزدیک شویم.

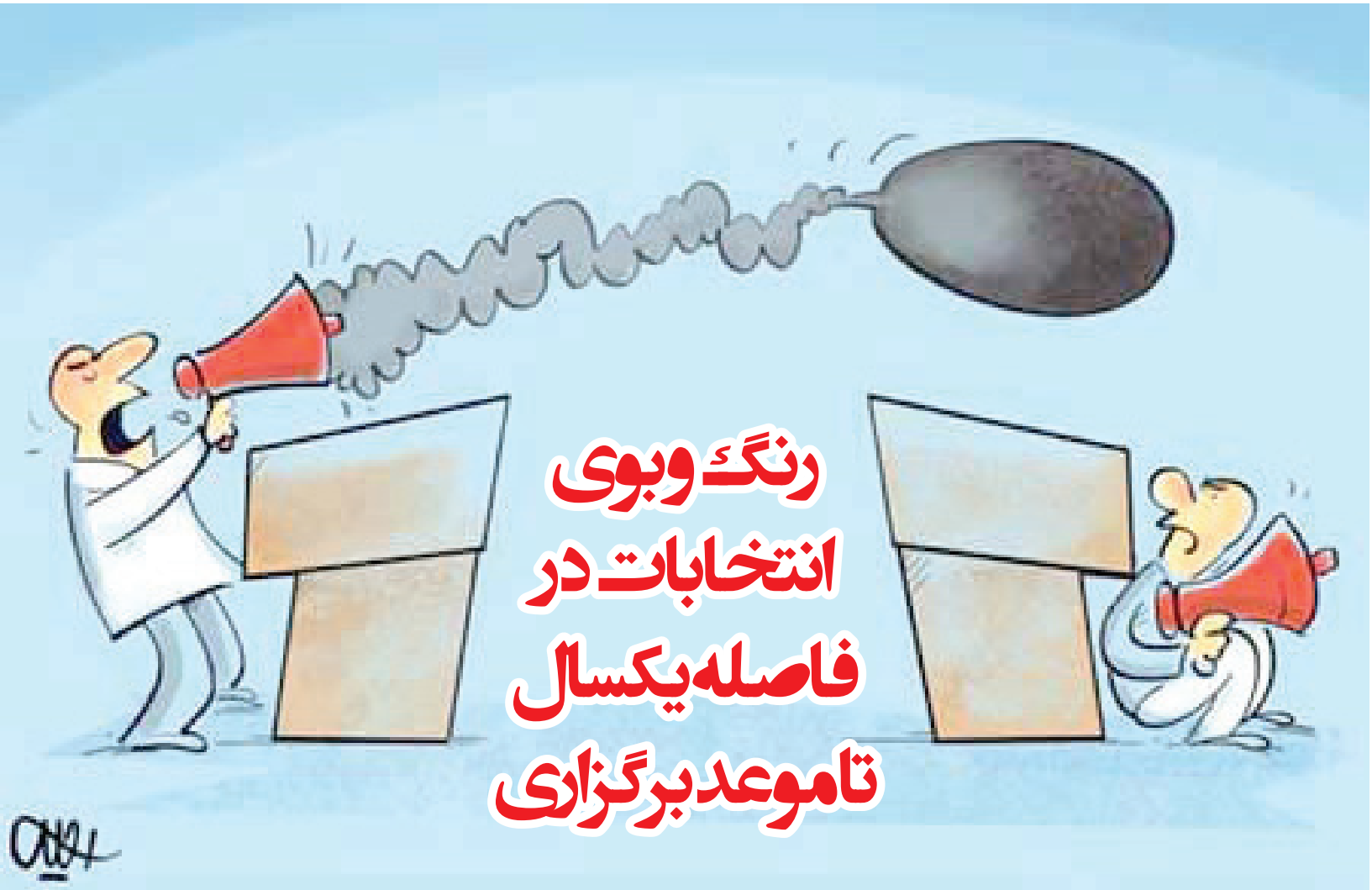
رئیس کارگروه مزد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره جزئیات فرمول احتمالی دولت برای میزان افزایش دستمزد، گفت: ما به دلیل این‌که از بدنه دولت نیستیم، نمی‌دانیم نحوه محاسبه چگونه خواهد بود، اما نکته مهم اینجاست که ما سالیان سال در تعیین دستمزد همکاری کردیم و از اعداد و ارقام خودمان کوتاه آمدیم.

توفیقی با بیان اینکه کارگران سعی می‌کنند امسال نیز همکاری‌های لازم را داشته باشند، افزود: امسال نیت نمایندگان کارگری کارشکنی نیست و دنبال همراهی و همگامی با دولت هستند؛ ضمن اینکه باید نیم‌نگاهی مزد و بهره‌وری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در

وی یادآور شد: کارگران در سال‌های گذشته قدرت خرید خود را آنچنان از دست داده‌اند که دیگر چیزی برای از دست دادن ندارند، به همین دلیل ما نگران مسائل اجتماعی، روانی و روحی کارگران هستیم.

رئیس کارگروه مزد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیان کرد: تمام تلاشمان این است که دولت و کارفرمایان را درک کنیم، اما آنچه مسلم است، اینکه بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها کارفرمایان با افزایش قیمت‌ها توانستند تا حدودی رشد هزینه‌های خود را جبران کنند.

توفیقی ادامه داد: در واقع اگر دولت سهم تولید را از هدفمندی یارانه‌ها نداد، اما کارفرمایان با افزایش قیمت‌ها توانستند سهم خود را از جامعه بگیرند. این

بر اینگونه حرکت‌ها و تلاش‌های چشمگیر و پررنگ است.

در کنار این حرکت‌ها و تلاش‌ها، رسانه‌ها نیز به نوعی وارد میدان شده‌اند و از مدت‌ها قبل بحث ۲ انتخابات سرنوشت‌ساز مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری را به طور جدی دنبال می‌کنند.

از طرفی عده‌ای از چهره‌های مطرح در درون جریان‌های سیاسی اصولگرا و اصلاح‌طلب با تشکیل اتاق فکر و برگزاری جلسات هم‌اندیشی به دنبال یافتن راهکارهای مناسب جهت ورود موفقیت‌آمیز به عرصه انتخابات و همین‌طور سامان‌دهی فعالیت‌های انتخاباتی خود هستند.

در واقع می‌توان گفت در شرایط فعلی گروه‌های سیاسی مختلف به دنبال چیدن زمین بازی خود برای ورود به انتخابات هستند و سعی می‌کنند با بهره‌های اصلی خود وارد این رقابت نفس‌گیر شوند تا از طریق آنها، مسیر پیروزی خود را هموار کنند.

در کنار این حرکت‌ها و تلاش‌های پیدا و پنهان احزاب و گروه‌های سیاسی، برخی از کاندیداهای احتمالی مجلس نیز با حضور پررنگ در محافل مختلف سعی در همراه کردن افکار عمومی با خود دارند که البته این نوع حرکت‌ها به تبلیغات زودرس نیز تعبیر شده است.

آنچه مسلم است در شرایط کنونی که درست یکسال تا زمان برگزاری انتخابات باقی‌مانده است، فضای جامعه به نوعی حال‌وهوای انتخابات را به خود گرفته است. در این میان مباحث گوناگونی در محافل سیاسی و رسانه‌ای مطرح است که هم برای فعالان سیاسی و هم مردم حایز اهمیت است.

اینکه آیا انتخابات آتی چندقطبی خواهد بود یا نه؟ آیا امکان دوقطبی شدن انتخابات وجود دارد؟ احزاب و جریان‌های سیاسی چقدر در شکل دادن به رفتار انتخاباتی مردم تأثیرگذار خواهند بود؟ هم‌زمانی ۲ انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری چه تأثیری در رقابت‌ها، شور و نشاط انتخاباتی

خواهد داشت؟ و از این دست سؤالات؛ بحث‌های جدی و مهمی است که ذهن خیلی‌ها را از هم‌کنون به خود مشغول کرده است. اما آنچه در میان این مباحث بیشتر به چشم می‌آید تدارک گس‌ترده ۲ جناح عمده سیاسی کشور یعنی اصولگرایان و اصلاح‌طلبان و تلاش‌های آنها برای حضور موفق در انتخابات است که هر کدام دغدغه‌های خاص خود را در این راستا دارند. در این میان کم کردن فاصله‌ها، از بین بردن اختلاف‌ها و نزدیک شدن به اجماع و وحدت درون گروهی از جمله اهداف مهم هر یک از جریان‌های سیاسی مذکور است.

البته نوع‌نگرانی‌ها و چالش‌های اصولگرایان و اصلاح‌طلبان تا حدود زیادی باهم متفاوت است و حتی فرصت‌های

پیش‌روی آنها هم در مواردی فرق می‌کند. اصولگرایان با ۵ همایشی که تاکنون برگزار کرده‌اند، تلاش کرده‌اند تا اختلاف‌هایی را که درون این طیف سیاسی عمده دیده می‌شود و البته امروزه نمود آن قدری بیشتر از گذشته است را پوشش دهند و به حداقل برسانند.

البته گروه‌های اصولگرا به‌رغم تلاش‌های گسترده و چشمگیر خود، هنوز نتوانسته‌اند موانع ریز و درشتی را که روند انسجام و اجماع میان آنها را تحت‌الشعاع قرار داده است، از میان بردارند. هرچند از اظهارات و مواضع برخی چهره‌های شاخص اصولگرا چنین برمی‌آید که فعالان حزبی این جریان سیاسی امیدواری زیادی به تحقق چنین اجماعی دارند، آنها حتی تجربه انتخابات ریاست جمهوری گذشته را هم که شاهد نوعی پراکندگی میان گروه‌های اصولگرا بودیم، اینگونه تحلیل می‌کنند که اجماع در انتخابات مجلس متفاوت از ریاست جمهوری است و تجربه نشان داده که توافق و اجماع در خصوص کاندیداهای مجلس بسیار آسان‌تر از گزینه ریاست جمهوری است.

اصلاح‌طلبان نیز با برگزاری همایش سراسری و چند کنگره و همایش حزبی به اجماع و کسب حداکثر کرسی‌های مجلس می‌اندیشند.

از خرید عید تا حراج اخلاق

گردش به طرفین باید با قاعده باشد. توقف اینجا، سرعت زیاد و حتی رعایت فاصله و...

و اما یکی دیگر از نکات حایز اهمیت که در این ایام باید بدان توجه خاص کرد آستانه تحمل و دقت در خلق‌وخوی خود و جمع حاضر است که می‌تلبد برای جلوگیری از هر گونه پیش‌آمد نامطلوب سعی کنیم چند نکته اساسی را در خصوص حضور در اماکن شلوغ و پرزدحام مدنظر بگیریم اینکه برای جلوگیری از خستگی، آشفتنگی و هدررفت انرژی و زمان باید خریدها و حضورها را مدیریت کنیم. ساعت‌های خلوت هم وجود دارد، مراکز خلوت‌تر هم وجود دارد گو اینکه اگر دیگران هم در رفتارهای خود مرتکب بی‌مبالاتی هستند ما هم نباید بی‌توجه به رفتار خود باشیم. مراکز جمعیتی را آنالیز کنیم. مسیرها را قبلاً انتخاب کنیم، خلق‌وخوی همراهان را بخصوص همسران را در نظر بگیریم. یادمان باشد بعداً هم می‌شود سر فرصت و آرامش خرید کرد. اصرار به چانه‌زنی و وسواس نداشته باشیم، اگر چه قرار است مدت زیادی در بازار باشیم

در یک مکان خلوت‌تر کمی نیز به استراحت بپردازیم. همه خرید عید را یک روزه نمی‌توان انجام داد این کار فقط خسته‌کننده و ملال‌آور است و اینکه گاهی فراموش نکنیم. برخی رخدادهای در اصل متأثر از عملکردهای خود ماست که دیگران بدان می‌نگرند. از تعصب‌های خشک دست برداریم اما حریم‌ها را هم جدی بگیریم. حقوق خود را محترم بشناسیم اما به همین نام به حقوق دیگران تجاوز نکنیم، خریدهای گروهی بسیار لذت‌بخش است، معبر و خیابان را در تمکک جمع دوستانه خود درنیاریم و اینکه حق خرید از هر فروشگاه و مغازه برای ما محفوظ است اگر بدین مبحث هم توجه کنیم که نمی‌توان به اسم این حق، از سر و کول نفر مقابل (خواه مرد و یا زن و حتی بچه) بالا رفت. کمی آداب‌دان و مودب‌پیشه و مؤقر باشیم؛ زیرا داریم "آنچه برای خود نمی‌پسندیم برای دیگران هم نپسندند". پس بیایید با کمی صبر و ادب، بازار خرید شب عید را به حراجی ارزش‌های انسانی، اخلاقی و دینی مبدل نکنیم.

سهویات و بی‌مبالاتی‌های قربانیان و فرصت‌طلبی‌های متعمدانه و مغرضانه افرادی محدود دارد؛ وگرنه بیشترین حادثه‌ها مربوط به افرادی است که ناخواسته اما بی‌توجه به حقوق دیگران و عرف حاکم در جامعه و بی‌توجه به شرایط و افراد اطراف خویش بی‌مهابا و با عجله راه می‌روند، صف‌ها را در می‌نورند، بدون توجه به شلوغی مغازه وارد جمع می‌شوند و حتی بی‌توجه به حال خردسالان و کودکان آنها را به زیر دست و پا می‌اندازند. در این میان اگرچه حفظ حریم فردی واجب است؛ لیکن آیا می‌توان به مجرد دیدن هر برخورد یا تماس، سریع دست به یقه شد و به مشاجره پرداخت؟ آیا می‌توان به صرف بروز برخی رخدادهای ناخوشایند و حتی احتمال وجود سارقان و جیب‌برها در این ایام اصلاً به بازار و مراکز خرید ترف‌ت؟ آیا می‌توان تردد در جامعه را نیز به مانند طرح ترافیک به مذکر و مؤنث تقسیم کرد؟ آیا می‌شود چشم بر همه چیز بست و با عینک خوش‌بینی فقط نیمه پسر لیوان را در حماقتی خودساخته دید؟

تصور یک پدر در عصر یکی از روزهای اسفندماه که با مشکلات مالی دست به گریبان و در افکار خویش غوطه‌ور شده است در کنار همسری که برای خریدی ساده وی را وادار به پیاده‌روی در بازارهای شلوغ می‌کند و از دیگر سو ن‌توان زدن‌های کودکانی که دیگر از این همه وسواس‌ها و پرسه‌زنی مادر و یا هل دادن و تنه خوردن از عابران بی‌مالات خسته می‌شوند، شما را به یاد بشکوه باروتی می‌اندازد که فقط کافی است یک جرقه به آن برسد و احتمالاً هم آن جرقه بروز برخی رفتارهای ناپهنجار و بی‌مالات از سوی عابران است که ممکن است آنها هم برای خرید به بازار آمده باشند اما خسته و ناخواسته موجب می‌شوند که بازار خرید شب عید به یکباره مبدل به حراجی ارزش‌ها و اخلاقیاتی شود که کالاهای آن نیز چیزی جز داد و فریاد، ناسزا و بدبویاه و یا شاید مشت و لگدی که نهایتاً پاسبگاه و کلانتری را دادگاه نیست. صرفاً به این دلیل که شاید بسیاری از ما هنوز نمی‌دانیم راه رفتن در بازار و پیاده‌رو هم دارای فرهنگ خاص خود است، درست چیزی مثل رانندگی در خیابان. اینجا هم حق تقدم صدق می‌کند.

زن باشند یا مرد؛ مجرد باشند یا متأهل! مهم رفتارها و اعمال آنها در میان جمع است که موجب می‌شود بسیاری از خانواده‌ها بخصوص آقایان و همسران با دید سال برای بازارها و مراکز خرید است. اینکه بنابر یک رسم دیرینه، اعضای خانواده به صورت فردی و جمعی برای خرید البسه، میوه و شیرینی، آجیل و شکلات و یا احتمالاً برخی اقلام مصرفی روزمره و تزئینی کرارا در این اماکن حضور پیدا کرده و ساعت‌ها وقت خود را در میان مغازه‌ها، فروشگاه‌ها و حتی دست‌فروشان لب خیابان می‌گذرانند. اگر چه ممکن است در نگاه خود باید قبول کرد که در جامعه ما آقایان براساس نوع تفکر، فرهنگ و حتی دید مذهبی خاص خود نسبت به رعایت حریم و فاصله بیگانگان با همسر یا فرزندان‌شان در این موارد و اماکن بسیار حساس هستند و طبیعتاً نیز بر نمی‌تابند که هیچ فردی(خواه مذکر یا مؤنث) ولو به دلیل خرید و یا عبور و مرور بیش از حد متعارف به خانواده آنها نزدیک شوند.

اما به هر تقدیر در چنین ایامی به موازات شلوغی اماکن، بعضاً شاهد چنین صحنه‌هایی هستیم که به احتمال قریب به یقین هم سهوی و غیرمتعمدانه است، اما به دلیل وجود نوع خاصی از خلق‌های آمیخته به غیرت و تعصب در آقایان ممکن است سبب شود که آنها نتوانند با این مسأله به سادگی کنار آمده و هربار هم با دید اغماض به آن نگاه کنند و ممکن است بانوان نیز به دلیل مشغله فکری و تمرکز بیش از حد در خرید، از این امر غافل باشند و گم می‌کنند. امروزه ما با جامعه‌ای طرف هستیم که به شدت احساساتی و تحریک‌پذیر شده و ممکن است با کوچک‌ترین حادثه عکس‌العمل‌هایی را از خود بروز دهند که اصلاً از شخصیت آنها انتظار نمی‌رود.

به هر شکل جوامع انسانی مجموعه‌هایی از افراد پهنجار و ناپهنجار هستند؛ اگرچه اکثراً بر این باور هستیم که با تعداد اشخاص ناپهنجار کم‌ترین سهم آماری را در کل دارا هستند، اما بازهم همین تعداد کم با برخی رفتارهای خویش می‌توانند نظام رفتاری و آرامش افراد کثیری را برهم زده و چالش‌آفرین باشند. مثال اینگونه افراد بخصوص در چنین ایامی که بازارها و مراکز خرید، فروشگاه‌ها و مغازه‌ها مملو از جمعیت است، متأسفانه زیاد مشاهده می‌شود. گو اینکه فرق نمی‌کند این افراد

امروزه شلوغی و ازدحام جمعیت در خیابان‌ها و معابر صحنه عجیبی نیست، اما همگان بر این امر اذعان دارند که اسفندماه به نوبه خود شلوغ‌ترین ماه سال برای بازارها و مراکز خرید است. اینکه بنابر یک رسم دیرینه، اعضای خانواده به صورت فردی و جمعی برای خرید البسه، میوه و شیرینی، آجیل و شکلات و یا احتمالاً برخی اقلام مصرفی روزمره و تزئینی کرارا در این اماکن حضور پیدا کرده و ساعت‌ها وقت خود را در میان مغازه‌ها، فروشگاه‌ها و حتی دست‌فروشان لب خیابان می‌گذرانند. اگر چه ممکن است در نگاه خود باید قبول کرد که در جامعه ما آقایان براساس نوع تفکر، فرهنگ و حتی دید مذهبی خاص خود نسبت به رعایت حریم و فاصله بیگانگان با همسر یا فرزندان‌شان در این موارد و اماکن بسیار حساس هستند و طبیعتاً نیز بر نمی‌تابند که هیچ فردی(خواه مذکر یا مؤنث) ولو به دلیل خرید و یا عبور و مرور بیش از حد متعارف به خانواده آنها نزدیک شوند.

از طرفی امروزه اصلاح‌طلبان به پشتوانه حرکت‌های منسجم و منظم شورای مشورتی اصلاح‌طلبان که متشکل از شخصیت‌های مجرب و تأثیرگذار در این جریان است و در واقع اتاق فکر گروه‌های اصلاح‌طلب به شمار می‌آید و همچنین شورای هماهنگی اصلاح‌طلبان، خود را در جایگاه ممتازی می‌بینند و امیدوار به حضور قوی و موفق در ۲ انتخابات آتی هستند.

به هر حال آنچه مسلم است گروه‌های مختلف سیاسی خود را آماده حضور در انتخابات مجلس دهم می‌کنند و با توجه به این شرایط، قطعاً انتخابات اسفندماه ۹۴، از رقابتی‌ترین انتخابات‌های مجلس در مقایسه با دوره‌های گذشته خواهد بود؛ زیرا هم اصولگرایان و هم اصلاح‌طلبان سعی می‌کنند برای این رقابت نیروهای قوی، کارکنش و با تجربه خود را وارد بازی کنند، تا آنها با میدان‌داری خود عرصه را بر رقیب تنگ کنند. همین معنا اهمیت نیروهای تأثیرگذار در زمین بازی انتخابات مجلس را بیش از پیش نمایان می‌کند. ضمن اینکه اهمیت و حساسیت موضوع موجب شده تا از مدت‌ها قبل بحث انتخابات در فضای سیاسی و رسانه‌ای کشور مطرح شده و مورد توجه قرار گیرد.

روزگداشت شهدا مسلمانْ خون شهیدان، انقلاب و اسلام را بیمه کرده است. خون شهیدان برای ابد درس مقاومت به جهانیان داده است و خدا می‌داند که راه و رسم شهادت کورشدنی نیست، این ملت‌ها و آیندگان هستند که به راه شهیدان اقتدا خواهند کرد و همین تربت پاک شهیدان است که تا قیامت مزار عاشقان، عارفان، دلسوختگان و دارالشفاۓ آزادگان خواهد بود. امام‌خمینی(ره)

کسی نیست که به ارزش از خودگذشتگی شهدا و دستاوردهای ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی بیش از ۲۰۰ هزار نفر شهید بزرگوار انقلاب اسلامی در ۸ سال دفاع مقدس واقف و معترف نباشد، ولی به هر حال به عنوان اقامی‌نمادین در تقویم جمهوری اسلامی ایران روز ۲۲ اسفندماه به عنوان روز تجلیل از شهدا نامگذاری شده است و در این روز معمولاً مردم در سراسر کشور به سرس مزار شهدا حاضر شده و ضمن ادای احترام به پرستوهای خونین بال مپهن، با آرمان‌های آن الگوهای ایثار و استقامت، شجاعت، شهامت و پاسداران حریم ولایت تجدید میثاق می‌کنند تا در ادامه راه و در مواجه با ظلمت‌های دنیوی به قول استاد شهید مرتضی مطهری از نور شهدا که "شمع محفل بشریت‌اند" بهره‌جویند. شهدا دارای زندگی ابدی هستند و راه را به آیندگان نشان می‌دهند و بفروده قرآن کریم "و لا تحسین الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احیاء عند ربهم یرزقون، فرحین بما آتاهم الله من فضله و یستبشرون بالذین لم یلحقوا بهم من خلفهم الا خوف علیهم و لا هم یحزنون." آل عمران (۱۷۰-۱۶۹) «کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند مرده مپندارید که زنده‌اند و نزد پروردگارشان به ایشان روزی می‌دهند، از فضیلتی که خدا نصیبشان کرده است شادمانند و به آنها که در پی ایشان هستند و هنوز به آنها ملحق نشده‌اند یشارت می‌دهند که بیمی بر آنها نیست و اندوهگین نشوند.»

از یاده دوست، گشته سرمست شهید؛ زان رو، سرو جان نهاده بر دست شهید

او کرده سفر، ز خاک تا کوی خدا / هرگز، تو مپندار که مرده است شهید

شهادت برپارترین، عمیق‌ترین و بالنده‌ترین واژه‌ای است که از قداست، شکوه و نورانیت و جذبه خاصی برخوردار است و با بار غنی و محتوای وسیعی که دارد، نموداری است از تکامل ایمان، عمل صالح، مقاومت، تمحیص، شناخت و مبارزه و جهاد. کلمه‌ای که به تنهایی، فرهنگی گسترده دارد که سطر سطر و جمله جمله‌اش گویای بعد والایی است در حیات بشر، فرهنگی که حرف حرفش از حضور، نظارت، آگاهی، دقت، انتخاب، روشن‌دلی، روشن‌گری، تسلیم، رضا، توکل، ایثار، تقوی، عبودیت و ایمان حکایت می‌کند.

شهادت در لغت به معنای حضور در صحنه، آگاهی و ادراک بسا حواس ظاهری و با باطنی، ظهور عینی و

• پنجشنبه ۲۱ اسفندماه ۱۳۹۳

• پنجشنبه ۲۱ اسفندماه ۱۳۹۳

فردا روز شهداست

گفته‌اند هیچ عبادتی درست نیست مگر به توبه و رجوع و هیچ توبه‌ای نصح نیست جز به سیاس و ستایش و اینها تمام نیست جز به سیاحت و ریاضت، و اینها هیچ یک حاصل نشود مگر به مداومت رکوع و سجود و هیچ یک از کارها سازگار نباشد مگر به امر به معروف و نهی از منکر و اینها همه را رمز و حدی است که نگهبانی و پاسداریش ضروری است که پاسدار این حد و مرزها شهدا هستند. یکی دیگر از آیاتی که در خور این مقام است و شایسته این مقال آیه ۱۹۱ آل‌عمران به بعد است. در آیات ۱۸۵ تا ۱۸۹ سخن از مرگ است و آزمایش‌های الهی، میثاق و پیمان خانوندی و بیان ارجمندی آخرت، معنویت و به ایثار و جهاد قدم نهاده و شهادت را پذیرا می‌شود.

فریب و کم بهایی دنیا و مادیات. آنگاه آیات از انسان‌های اندیشمند و فرزانه (اولوالالباب) یاد می‌کند که اینان به جهان خلقت می‌اندیشند و به نیایش حق می‌نشینند و در همه وقت و همه حال از خدا می‌گویند و خدا می‌جویند و در اشتیاق لقای حق می‌سوزند و بیایی دعا می‌کنند و خداوند دعایشان را به اجابت مقرون می‌سازد، سپس آماده هجرت، آوارگی و تحمل اذیت در راه خدا شده و مبارزه با دشمن را تا سر حد شهادت دنبال می‌کنند و خداوند نیز از گناهانشان می‌گذرد و آنها را در بهشت برین جای می‌دهد.

به همین مناسبت است که ائمه اطهار(علیهم‌السلام)، این

آیات را در نماز شب می‌خوانند و به دیگران سفارش می‌کنند. وقتی «سعیدبن‌ربیع» از رسول خدا می‌خواهد که شهادت نصیبش شود، حضرت او را به مداومت خواندن همین آیات توصیه می‌کنند؛ زیرا این آیات از ویژگی‌های خردمندانی سخن می‌گوید که دعایشان به اجابت مقرون و شهادت برای آنها مرقوم شده است.

– یاد خدا بودن در همه حال

– به جهان خلقت اندیشیدن در همه وقت

– از عذاب الهی ترسناک بودن

– دعوت پیامبران را لبیک گفتن

– به خدا و معاد مؤمن شدن

۱- ایمان و اعتقاد (آیات ۱۳ و ۴۱ سوره مبارکه بقره)

۲- علم و عرفان(آیه ۸۳ سوره مبارکه مائده)

۳- اراده و انتخاب (آیه ۱۴۵ سوره مبارکه آل عمران)

۴- فی سبیل الله بودن (آیات ۱۵۴ و ۱۹۰ سوره مبارکه

بقره و آیه ۱۶۷ سوره مبارکه آل عمران)

•شفاعت شهید

از مجموع آیات و احادیث چنین استنباط می‌شود که شفاعت ابتدا و بالاصاله در اختیار پروردگار عالم است که می‌فرماید: "قل لله الشفاعه جميعا له ملک السموات والارض" (سوره زمر) یعنی بگو همه‌گونه شفاعت و در همه ابعادش از مال خداوند و متعلق به اوست که مالک زمین و آسمانهاست و هیچ‌کس حق ندارد و نمی‌تواند بدون اجازه خداوند از کسی شفاعت کند، که، نه شفاعتش قبول می‌شود (لایقبل منها شفاعه) (۴۸ بقره) و نه نتیجه‌ای خواهد داشت (لا تنفعها شفاعه) (۱۲۳ بقره) بلکه برای شفاعت باید اجازه حق باشد (من ذالذی یشفع عنده الاذانه) (۲۵۵ بقره)، یعنی چه کسی می‌تواند به پیشگاه خداوند شفاعت کند بجز با اجازه و اذن او؟ بنابراین شفاعت کردن که از آن خدا و در اختیار اوست، از سوی او و با اجازه او، به افرادی داده می‌شود که آنها از بندگان خدا شفاعت خواهند کرد. البته آنها هم از هر کسی شفاعت نمی‌کنند، بلکه از کسانی که قابلیت و لیاقت شفاعت کردن داشته باشند (آیه ۲۸ انبیا).

و اما در مورد شفاعت‌کنندگان نیز، از آیات به دست آمده است که آنها افرادی خواهند بود که به پیمان خدا عمل کرده و شاهد حق بوده است و خدا از آنها راضی باشد که در این صورت اجازه شفاعت داده خواهد شد، بنابراین آنچه ذکر شده است پیغمبران، اوصیا، مؤمنین، شهدا، کودکان و علما جزو شفاعت‌کنندگان هستند که به هر کس بنا بر درجاتی که دارد اجازه شفاعت داده خواهد شد. در روایات اهل بیت معصومین(ع) وارد است که هر مؤمنی در قیامت حداقل از صد نفر شفاعت خواهد کرد. فیلسوف شهید استاد حوزه و دانشگاه، مرحوم مرتضی مطهری در خصوص شفاعت شهید می‌گوید: "در حدیث است که خداوند شفاعت سه طبقه را در قیامت قبول می‌کند، یکی طبقه انبیا، بعد از آنها طبقه علما (در اینجا چون اسم اوصیا ذکر نشده است و در روایت هم از ائمه ما هست، پس مقصود از علما، علمای ربانی هستند که در درجه اول شامل خود ائمه اطهار(ع) می‌شود و در درجه بعد شامل علمایی که واقعا رها آنها را پیش گرفته‌اند.) سپس فرمود:

(ثم الشهداء) از این ۲ طبقه که بگذریم طبقه‌ای که در قیامت برای شفاعت ظهور می‌کند، طبقه شهدا هستند. این شفاعت، شفاعت هدایت است و ظهور و تجسم حقایقی است که در دنیا وقوع یافته است. امیرالمؤمنین(ع) می‌فرماید: «خدا شهدا را در قیامت با عظمت و نورانیستی وارد می‌کند که اگر انبیا از مقابل اینها بگذرند و سوار باشند به احترام آنها پیاده می‌شوند.

اینگونه خدا شهید را با جلالت وارد عرصه قیامت می‌کند.»

همچنین شهید مطهری در پاسخ به این سؤال که چرا و به چه دلیل، حق شهدا از حق سایر خدمتگزاران بیشتر و عظیم‌تر است؟ می‌فرماید: "همه گروه‌های خدمتگزار دیگر، مدیون شهدا هستند، ولی شهدا مدیون آنها نیستند یا کمتر مدیون آنها هستند، عالم در علم خود و فیلسوف در فلسفه خود و مخترع در اختراع خود و معلم اخلاق در تعلیمات اخلاقی خود نیازمند محیطی مساعد و آزادند تا خدمت خود را انجام دهند، ولی شهید آن کسی است که با فداکاری و از خودگذشتگی خود و با سوختن و خاکستر شدن خود محیط را برای دیگران مساعد می‌کند، مثل شهید مثل شمع است که خدتمش از نوع سوخته شدن و فانی شدن و بر توافکندن است تا دیگران در این پروتو که به بهای نیستی و تمام شده بنشینند و آسایش بیابند و کار خویش را انجام دهند، آری شهدا شمع محفل بشریت‌اند، سوختند و محفل بشریت را روشن کردند. اگر این محفل تاریک می‌ماند هیچ دستگاهی نمی‌توانست کار خود را آغاز کند یا ادامه بدهد."

برخی از سخنان امام خمینی(ره) در مورد «شهید و شهادت» آنقدر از اسلام و اولیای اسلام روایات وارد شده است بر فضل شهید که انسان متحیر می‌شود. در روایتی از رسول اکرم(ص) نقل شده است که برای شهید ۷ خصلت است، که اولی آن عبادتست از اینکه نخستین قطره‌ای که از خون او بر زمین بریزد، تمام گناهی که کرده است آمرزیده می‌شود و مهم این آخرین خصلتی است که می‌فرماید که برحسب این روایت که "شهید نظر می‌کند به وجه الله" و این نظر به وجه‌الله برای هر نبی و هر شهید راحت است.

این آخرین کمال برای انسان است. در این روایتی که در کافی نقل شده است، در این روایت ایثار را شهدا قرار داده است که در جلوه‌ای که حق تعالی بر انبیا می‌کند، همان جلوه را بر شهدا می‌کند. شهید هم "نظر الی وجه الله" حجاب را شکسته است همان‌طور که انبیا حجاب را شکسته بودند و آخر منزلی است که برای انسان ممکن است باشد. مرده داده‌اند که برای شهدا، این آخر منزلی که برای انبیا هست، شهدا هم بر حسب حدود وجودی خودشان به این آخر منزل می‌رسند. این‌طور مطلبی که برای شهید گفته شده است برای کم کسی هست. آنها را قرینه انبیا قرار داده‌اند. در روایتی هست که هر خوبی بالاتر از او هم خوبی هست تا برسد به قتل در راه خدا، شهادت در راه خدا بالاتر از او دیگر خوبی در کار نیست.

–ما شهادت را یک فوز عظیم می‌دانیم و ملت ما هم شهادت را به جان و دل قبول می‌کند. –شما پیروزید برای اینکه شهادت را در آغوش می‌گیرید. آنهایی که از شهادت و از مردن می‌ترسند، آنها شکست خورده‌اند.

«گذارد پیشکسوتان جهاد و شهادت در پیچ‌وخم زندگی

روزمه به دست فراموشی سپرده شوند.»

امام خمینی همچنین در پایان فرمان تأسیس سازمان بنیاد شهید انقلاب اسلامی در ۲۲ اسفندماه ۵۸ ذکر مهمی به مسئولان می‌دهند و می‌فرمایند: «ضمناً متذکر می‌شود که اگر سازمان در موارد مرقومه به اشکالی برخورد نمود و یا از طرف بعضی متصدیان اهمالی شد، اینجانب را مطلع نمایند تا در رفع آن به‌طور مقتضی عمل نمایم.»

که این نشان می‌دهد امام خود پیگیر امور شهدا و ایثارگران بوده است و از متصدیان امر نیز انتظار داشته است که اهل و کوثاهی در مورد آنان نکنند. حال باید گفت همه ما در مقابل خون شهیدان مسئول هستیم و باید ادامه‌دهنده راه آنان بوده و خانواده معزز آنان را تکریم کنیم و بدانیم که راه شهادت همچنان باز است و به قول آن شاعر "اگر آه تو از جنس نیاز است/ در باغ شهادت باز باز است"

و به قول استاد شهریار: "شهادت برترین معراج عشق است/ گهش پروازی از جبریل، برتر"

نسل امروز و لزوم ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

کف فیض...مظفرپور

موضوع شهید و شهادت را می‌توان همزمان با گسترش اسلام در شبه جزیره عربستان و جنگ‌هایی که بین سنیاهیان اسلام و کفار قریش صورت گرفت، همزاد دانست. همانگونه که در تاریخ آمده است: یاسر و سمیه اولین شهدای راه اسلام هستند و کسانی مثل حمزه